

ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.” ತೆರಸಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುವವರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ತುಂಬು ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರುತ್ತಾಳೆ: “ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಈ ಆಂತರಿಕ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.”

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಡುಕಷ್ಟಗಳ ನಂತರ ಅವಳು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾದಳು. ಅದನ್ನು ಅವಳು ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ: “ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೆಂದರೇನು? ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಇದು ಇಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹಿತರ ನಡುವಿನ ಆಪ್ತಸಂವಹನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ‘ನಮ್ಮನ್ನು ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರೀತಿಸುವವನು’ ಎಂದು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವೋ, ಆ ಪರ ಮಾತನ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಕಾಲವನ್ನು ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಳೆಯುವುದೇ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವುದಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರೇಮವು ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಏನು? ಇದೇನೂ ಮಹಾನ್ ಆನಂದವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹದಾಸೆ. ಇದೇ ಪ್ರೇಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.” ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಸಾ ತಾನು ಪಡೆದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಹಾಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೆರಸಾಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾದುವು ಎಂದೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ದೆವ್ವದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಜನರು ನಂಬಿದರು. ಆದರೆ ದೇವರು ಅವಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿದನು. ತನ್ನ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಸಾ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ, “ನಾನು ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೆವ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆದರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು. ದೆವ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯಪಡುವುದಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ತೆರಸಾಳ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅನುಭವಗಳು ತೆರಸಾಗೆ ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿ, ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಿದವು. ತನ್ನೆಲ್ಲ ಹರ್ಷೋದ್ದೇಗಗಳು ಭಗವಂತನ ವರ ಪ್ರಸಾದವೇ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ತೆರಸಾಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಆದರೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರ ಕಟುಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅವಳು ತನ್ನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಕೂಡ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು, “ತೆರಸಾ, ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಹೀಗೆಯೇ.” ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಸಾ ತಿರುಗೇಟು ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ: “ಹೌದು, ಅದಕ್ಕಂದೇ ನಿನಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ” ಎಂದು.

ತೆರಸಾಗೆ ಈಗ ನಲುವತ್ತಮೂರು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಧ್ಯಾನ ಮಗ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವಂಥ ನೂತನ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯರ

ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಸರಳ ಬಡತನದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಕೆ ಬಯಸಿದಳು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ಬಹಳ ವಿರೋಧ ಬಂತು. ಅವಳನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳನ್ನು ಅವಳು ಎದುರಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಮೊಕದ್ದಮೆ ಯನ್ನೂ ಹೂಡಲಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಶಾಂತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವಳು ಮುನ್ನಡೆದಳು. ತನ್ನ ಧೈಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಳು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅವಳಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಅವಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿತು. ಸಂತ ಜೋಸೆಫ್ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಮಠವನ್ನು ಅವಳು ಕೊನೆಗೂ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದಳು.

ತೆರಸಾ ಪಾಲಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮ ಭಾವ ನೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು, ನಿಯಮಗಳ ಕಂತೆಯಲ್ಲ. ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯತೆಗೇ ಅವಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಡತನವನ್ನು ಅವಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಳಾದರೂ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತೇ ಹೊರತು, ಬೇಡುವುದರಲ್ಲಲ್ಲ. “ನೀವು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಯಾರಾದರೂ ಖಿನ್ನರಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಕ್ತ ಆಕಾಶವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ನಡೆದಾಡುವಂತೆ ಅವಳು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆತ್ಮಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿಸುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದಳು. ಒಬ್ಬನ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ಮುಖ್ಯ; ಅವುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅವಳು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದ ರಂತೆಯೇ ತಾನೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖಾಗಿ ರುತ್ತಿದ್ದಳು; ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವಳು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ತೆರಸಾ ತನ್ನ ಐವತ್ತೊಂದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಈ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಪಂಥದ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹರಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮತ್ತೂ ಹಲವು ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಮಠಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪಂಥದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಯರಿಂದಲೇ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಅವಳು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಮರೆಯಾದವು. ಜನರು ಅವಳ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಮಠಗಳಿಗೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದರು; ಅವಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಲಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಅವಳ ಭಾವನೆಗಳು ನೋಡನೋಡುತ್ತಲೇ ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಯೂರೋಪು ಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು.

ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಮಮಯವಾದ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ತೆರೆಸಾ ಬಾಳಿದಳು. ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದ ಜೀವನ ದಿಂದ ಅವಳ ಶರೀರ ಜರ್ಝರಿತವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಅರವತ್ತೇಳನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ: “ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮಲಗಿರುವಾಗಲೇ ಗಭೀರ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಳು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಚ್ಚರಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಳು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವದೋ ವಾಣಿಯನ್ನು ಅವಳು ಆಲಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮುಖಭಾವವು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅವಳು ದಿವ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನಳಾಗಿ, ನಗುನಗುತ್ತಲೇ, ಆನಂದ

ದಿಂದ ಅವಳು ಈ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಳು, ಅನಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು. ಆ ದಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೪, ೧೫೮೨.

ತನ್ನ ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಸಾ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ:

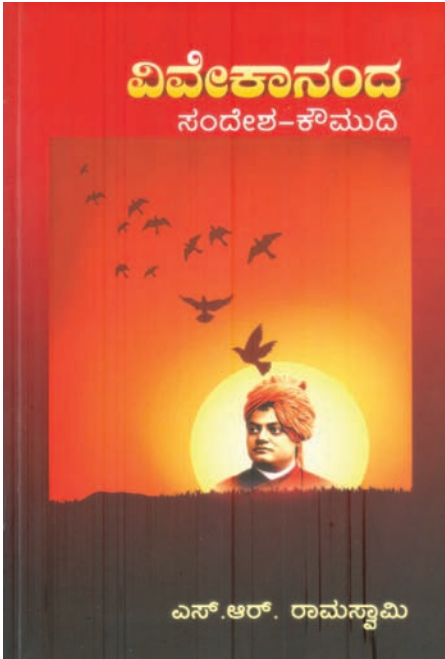
ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಖಿನ್ನಗೊಳಿಸದಿರಲಿ,
ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಚ್ಛರಿಗೊಳಿಸದಿರಲಿ.
ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿದುಹೋಗುವುದು,
ಭಗವಂತನು ಅವಿಕಾರಿ,
ಸಹನೆಯೇ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಜಯಿಸುವುದು.
ಯಾರಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿರುವನೋ
ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಅಭಾವವೂ ಇಲ್ಲ
ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ನಮಗೆ ಸಾಕು,
ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ನಮಗೆ ಸಾಕು.

ಅದೇ ಅವಳ ಬಾಳ ಕಾವ್ಯವೂ ಆಗಿತ್ತು.

✱

ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಂದೇಶ-ಕೌಮುದಿ

ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಂದೇಶ ಕೌಮುದಿ
ಲೇಖಕರು: ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು: ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಥಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೇಶವಪಿಲ್ವ,
ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 019
sahitya@rashtrotthana.org

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ೧೫೦ನೇ ಜನ್ಮ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘ಉತ್ಥಾನ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರೂ, ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರೂ ಆದ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ೨೦೧೩ ಜನವರಿಯಿಂದ ೨೦೧೪ ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಈಗ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆರಂಭದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೊಡುಗೆ ಗಳನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಡನೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವಂತಿತ್ತು. ಮಾನವತೆಗೆ ಅಧಿಷ್ಠಾನವಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾನವನ ಮೂಲ ದೈವೀಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಖಚಿತ, ಸರಳ, ವಿಶಾಲತೆ ಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಯಿತು. ಅವರು ಹೇಳುವ ವೇದಾಂತವು ಜೀವನಾನ್ವಯಿಯಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವಿಕ ಸಂವಹನದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದರು. ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟುಬೀಳದೆ, ಯುಗಧರ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಗಳ ಸಂಕು ಚಿತತೆಯನ್ನು ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯರ ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕತೆಯನ್ನೂ, ಸಾರ್ವದೇಶಿಕತೆಯನ್ನೂ ಎತ್ತಿತೋರಿ, ಯಾವ ಸಾಧಕರೂ ಅದರ ಅನನ್ಯ ಬೋಧೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಡ್ಡಬಹುದೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆಮೂಲಾಗ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿ ತರುವ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆ ಒಳಗಿಂದಲೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಾಫ್ಟ್ ಪವರ್. ಇತರ ಮತಗಳ ವಿಧಾನಗಳಂತೆ ಇದು ವಿಧ್ವಂಸಕವಲ್ಲ, ಜನಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದು. ಸ್ವಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಶಕ್ತಿಸಂಚಲನವಾಗುವುದು. ಸಾಧಕರ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅನನ್ಯತೆ ಅಡಗಿದೆ.